

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція: Адміністрація
Svoboda, 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
У Нью-Йорку: (212) 227-4125
У Нью-Йорку: (201) 451-2200
(212) 227-5250

PIK LXXXVII. Ч. 25. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 1-го ЛЮТОГО 1980. ЦЕНТІВ 25 CENTS. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 1, 1980. No. 25. VOL. LXXXVII.

У СТОЛИЦІ СТЕЙТУ НЬО ЙОРК ЦЕРЕМОНІАЛЬНО ВІДЗНАЧЕНО СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

Олбані, Н. Й. (І. Д.). — Заходом Окружного Комітету Відділів УККА Олбанської округи та при співпраці Екзекутиви УККА 22-го січня ц.р. відбулося відзначення 62-ліття Самостійності України в Олбані, столиці Нью-Йоркського стейту. Голова Окружного Комітету УККА, Ярослав Кушнір, відкрив День Української Самостійності в год. 12:45, в будинку стейтрової легіслатури, у Веллс Плэза, при участі біля 500 осіб, українців і осіб іншої національності. Він, привітавши присутніх з Днем Української Самостійності, передав ведення програми Я. Співакові.

Після відспівання обох гімнів о. О. Лімонченко, парох української православної церкви у Трою, провів молитву.

Головний промовець, д-р І. Фліс, заступник президента УККА і головний передсідник УНСоюзу, підкреслив, що Україна перша внаслідок жорстокої московської агресії. Ленін вислав ультимат Україні 17-го грудня 1917 року, з вимогою, щоб українська армія підпорядковувалася більшовицькому командуванню, а коли український уряд відмовився, він вивів війну України. Три роки Україна боролася проти московської агресії, але, не маючи ніякої допомоги від Заходу у вигляді переваги. Але вільний світ тоді

навіть не запротестував проти агресії Москви, що потім перевела цілу низку агресій проти багатьох країн. Але щойно московська агресія проти Афганістану викликала рішучий протест ЗСА й вільного світу. Д-р Фліс перерахував численні московські агресії, що зміряють до запанування над цілим світом. Він закликав до визвольної боротьби українського народу на протязі 62-ох років, різними методами, способами, над тоталітарною русифікацією України, винищенням українського народу, безприклюдним в історії, при мовчанні західного світу. Якби вільний світ запротестував проти першої московської агресії проти України, то, мабуть, не дійшло б до багатьох інших агресій, які вчинили в Афганістані. Промова викликала сильне враження.

Дальше промовляли: стейтові сенатори: В. Ендерсон і Дж. Бруно, останній — це спонсор українського Дня. Сенатор Кук, кол. сенатор Мейсон, великий прихильник українців, що перший спонсорував Український День в Олбані, дав ассамблеї українського роду: М. Гобляк і М. Гінчі. Вони вітали українців з Днем Української Самостійності, підкреслювали великий вклад українців у розбудову ЗСА та бажали завершення української визвольної

У Сенатській палаті під час церемонії проголошення 22-го січня Днем Української Самостійності. Сесію проводить заступник губернатора Маріо Каомо.

Світлина Іван Фліс, мол.

боротьби — відновленням української самостійної держави. Колишній сенатор Мейсон підніс оклик в українській мові: „Хай живе вільна, самостійна Україна“, що зібрані прийняли довготривалими оплесками.

Українська танцювальна група „Зоряпад“ Гуртка Любителів Мистецтва у Трою, під проводом балерни і хореографа Роми Приймича Богачевської, у стилістиці українських народних одягів виконала прекрасну українську танки: гудулку, коломийку і метелицю. Американські гості були захоплені вдалим виконанням українських танків та не

мали слів похвали для високої української танкової культури.

Крім згаданих стейтових сенаторів, що були сенатори: Г. Фарлі, Г. Нолан, Лінда Віннігов, Н. Келлергер, Дік Конар та їхні секретарки. З українських священників були: о. митрат В. Андрішуків з Коговзу, о. пресп. д-р Б. Волошин з Кергонь-сону, о. О. Лімонченко (УПЦ) з Трою та о. Т. Гуманський з Ватерлії з дяконом Д. Лоренцом. Д-р І. Фліс приїхав з дружиною Марією та сином Іваном, був д-р О. Воланський з Тілу, з Кергоньсону прибуло 38 осіб автобусом. (Закінчення на стор. 3)

Молодь Клівленду — в обороні українських політв'язнів

Парма, Огайо (С.В.). — Доказом цього, що українська молодь солідаризується з українськими політв'язнями, які караються по советських тюрмах, концтаборах і „психушках“, в'язнених і переслідуваних советським урядом була 24-годинна демонстрація-голодівка української, середньошкільної та університетської молоді (150 осіб), що почалася у п'ятницю, 11-го січня ц.р., о год. 12-й вночі, і яка тривала до 12-ї ночі наступного дня. В такий спосіб відзначено День Солідарності з українськими політичними в'язнями.

Молодь, чергуючися щодні-три години, виконувала варту-голодівку на найбільш рухливій центральній площі „Паблік Сквер“ метрополітального Клівленду.

Площа була ще яскраво освітлена різдвяними світлами. З боку на Сквері, збудоване велике шатро для вартових, вкрите написами-клітками, а по обидвох боках шатра встроєно американський і український прапори. До демонстрантів вартових підходили прохачі, питаючи про причину й цілі демонстрації. Вони отримували усні відповіді та роз'яснювальну літературу, а також зацікавлені перепитували численні написи-клічки, такі як: „Росіяни — геть з України“, „Свобода Україні“, „Заперестанте русифікацію“, „Заперестанте геноцид“ і т.д. До майже всіх радіо і телевізійних станцій та міс-

цевої преси розіслано пресо-ві інформації про голодівку. Репортери телевізійних станцій Ен-Би-Сі, Ей-Би-Сі і Сі-Би-Ес протягом суботи, 12-го січня переводили інтерв'ю з представниками голодівок і отримували обширні інформації про Україну та українських політичних в'язнів. У полудневих і вечірніх новинах названі телевізійні станції та деякі радіо передавали звіт про нашу демонстрацію. Інформували про це також два найбільші на Огайо щоденники „Плейн Ділер“ і „Клівленд Пресс“. Час-від-часу з'являлися поліційні авта, щоб наглядати за порядком.

Цьогорічна голодівка, а це вже четверта з черги, мала чи не найбільший розголос і прихильність, в чому, напевно, допомогли події в Ірані і Афганістані. Нарешті пересічені американський громадянин вже дещо зрозумів, яка цілі українських протестів та демонстрацій.

На нашій демонстрації вряди годі з'являлися і старші зі своїми дітьми, щоб і найменші гартувалися до майбутньої боротьби за свою батьківщину. Цю дуже вдалу демонстрацію — День Солідарності з українськими політичними в'язнями, організували й її провели Українська Рада Людських Прав при Клівлендському Відділі УККА і Товариство Української Студіючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) в Клівленді.

Біжучі справи були предметом нарад Екзекутиви ЗУАДК-у

Філадельфія (І. Сокільний). — В дні 14-го січня ц.р. відбулася нарада Екзекутивного Комітету ЗУАДК-у, в якій взяли участь усі члени Екзекутивного Комітету, замескали у Філадельфії, з віником 2-ох членів, які себе виправдали. Президент ЗУАДК-у д-р О. Білик склав доповідь, загальний звіт із проведеної в останньому часі діяльності. Мгр А. Мельник, європейський представник ЗУАДК-у поволив упорядковувати справи ЗУАДК-у в Європі,

де якийсь час наступив був застій в роботі після смерті покій. М. Рудка. Мгр А. Мельник визначив д-ра С. Накловича, щоб він у Відні привітав і відбув зустріч з родиною Святослава і Ніни Караванських з рамени ЗУАДК-у.

ЗУАДК взяв на себе зобов'язання відносно звороту коштів подорожі родини Караванських для Амністії Інтернешенел, як рівнож відносно приділення першої фінансової допомоги (Закінчення на стор. 3)

У Ньюарку підписано прокламацію Дня Української Незалежності

Кармен Бізе, заступник посади Ньюарку, підписав прокламацію Дня Української Незалежності. Стоять (зліва): Михайло Матіаш, голова Українсько-Американської Демократичної Організації повіту Ессекс, Майкл П. Боттоне, радний із західного дистрикту цього міста, проф. Михайло Цапка, голова місцевого Відділу УККА, Омелян Твардовський, пресовий референт Українського Спортивно-Виховного Товариства „Чорноморська Січ“, Ярослав Твардовський, Мирон Стебельський, голова „Чорноморської Січі“, Дмитро Бобеляк, секретар Т-ва „Самопоміч“, Володимир Боднар, голова місцевого Відділу Українсько-Американських Ветеранів — Станиця ч. 6.

Проклямація Дня Української Незалежності в Елізабеті, Н. Дж.

Посадник Елізабету Т. Данні, підписав прокламацію. (Зліва): М. Іванців, М. Хитра, О. Заремба й Янусь, Р. Гадфрей, К. Гадфрей, М. Пінковський (голова УККА), Т. Данні (посадник міста), Г. Юрчак, Б. Федик, д-р Р. Граб, Г. Федун, пл. сен. М. Демчишин, о. монс. Й. Федорик

В Австралії розпочався Літній Курс Українознавства

Мельбурн, Австралія. — Заходом Фондації Українознавства Студії в Австралії тут 9-го січня ц.р. почався третій з черги Літній Курс Українознавства в Мельбурнському університеті. На курс записалися 47

студентів і слухачів, які зустрілися з представниками ФУСА й професорами на одну годину раніше перед викладами. Коротким словом англійською мовою, а потім українською (Закінчення на стор. 3)

СЕНАТ ЗСА НАСТОЮЄ НА БОЙКОТІ ОЛІМПІАДИ БЕЗ УВАГИ НА СИТУАЦІЮ В АФГАНІСТАНІ

Вашінгтон. — Сенат ЗСА у спеціальній резолюції, яка перейшла відношенням голосів 88 до 4, зайняв ще більш гостре становище до Олімпійських ігор в СС-СР, як президент Джиммі Картер і Палата Репрезентантів, закликаючи американських спортсменів і туристів бойкотувати ці ігрища без уваги на те, чи Советський Союз відтягне свої війська з Афганістану чи ні.

„Ця резолюція, — заявив республіканський сенатор Джейкоб Джавіц з Нью-Йорку, — не повинна бути зумовлена чимнебудь“, висловлюючи настанову переважної більшості сенаторів.

Як відомо, президент Картер вимагає відкладення, відхилення або перенесення літніх Олімпійських ігор до іншої країни, якщо ССР не відтягне своїх військ з Афганістану до 20-го лютого ц.р. Минувлою тижня Палата Репрезентантів підтримала цю вимогу президента Картера великою більшістю голосів. У Сенаті голосування відбулося у вівторок, 29-го січня.

У цей самий день Білий Дім подав до відома, що президент Картер не візьме участі у відкритті зимових ігор у Лейк Плісіді, Н. Й. з уваги на критичну ситуацію в Афганістані та Ірані. До країн, які солідаризуються із ЗСА щодо бойкоту Олімпійських ігор в СС-СР долучилися Норвегія, Олімпійський Комітет якої рішав одностайно не брати участі у літніх іграх. Також приєдналося Чиле.

Резолюція Сенату також пропонує, щоб літні Олімпійські ігрища постійно відбувалися в Греції, де їх започатковано в 776 році до Христа і де після довгих

років їх відновлено в 1896 році. На зимові ігрища Сенат пропонує Австрію або Швейцарію.

Проти резолюції голосували республіканські сенатори Тед Стівенс з Аляски, Руді Бошвіц з Мінесоти і Марк Гетфілд з Орегону і демократичний сенатор Пол Цонгас з Массачусетс.

Сенатор Едвард Кеннеді, один із кандидатів Демократичної партії на пост президента ЗСА, здержався від голосування, заявляючи, що він не бажав виступати проти президента Картера в цій справі.

У міжчасі речники телевізійної сітки Ен-Би-Сі, яка закупила право на передачу літніх ігор до ЗСА коштом 35 мільйонів доларів Міжнародному Олімпійському Комітетові і 87 мільйонів доларів Советському Олімпійському Комітетові, заявили, що вони „будуть керуватися настановою і зарядженнями уряду ЗСА“. Неофіційно один із речників цієї сітки заявив, що це самозрозуміло, що якщо американські атлети не візьмуть участі у літніх іграх, то й Ен-Би-Сі не передаватиме змагань до ЗСА. Сітка Ен-Би-Сі має забезпечення у відомій англійській фірмі Ллойд на 90 відсотків вложеного капіталу у різні влаштування у зв'язку з передачею Олімпійських ігор до ССР. За це забезпечення сітка Ен-Би-Сі заплатила 4 мільйони доларів. Досі ця сітка продала 98 відсотків часу призначеного комерційним оголошенням. Кошти оголошень — 165,000 доларів за одну хвилину. Загальні обчислення вказують, що не зважаючи на безпрецедентно високі кошти, Ен-Би-Сі могла б мати прибуток біля 25 мільйонів доларів.

НА ІСЛЯМСЬКИЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИНЕСЕНО ДОГАНУ ІРАНОВІ ЗА АМЕРИКАНСЬКИХ ЗАКЛАДНИКІВ

Ісламабад, Пакистан. — Ряд міністрів закордонних справ ісламських держав, зібрані на триденній нарадчій конференції в столиці Пакистану, яка відбулася від 27-го до 29-го січня, винесли догану Іранові за майже тримісячне свавільне тримання закладниками п'ятдесятьох американських дипломатів.

Договори обговорювали всі учасники конференції, що їх провадила Савдійська Арабія та Ірак, на закритому засіданні, щоб не висувати Іран на прилюдну ганьбу на самій конференції, хоч стилізація догани була дещо злагіднена в порівнянні з тим, що пропонували кілька держав, називаючи поведінку Ірану „небезпечною і диверсійною“, та такою, що йде врозріз із мусульманським вченням.

Справу американських закладників в Ірані дебатовали після незвичайно гострого засуду конференцією Москви за її напад на Афганістан, засуду, що стало прецедентом, бо досі країни „третього світу“ звичайно симпатизували Москві. Советський Союз, до речі, був скритикований по-літичною одиннадцять разів, тоді коли Америка згадала лише два рази: перший раз в Іранській резолюції проти економічних санкцій Америки проти Ірану, та другий — при висловленні критики Єгиптові, Ізраїлю та Аме-

риці за „скандальну агресію“ проти прав палестинського народу. Цю ухвалу ісламська конференція мусіла прийняти під натиском Ірану, який в іншому випадку відмовлявся від участі в конференції взагалі. Кілька країн, зокрема Савдійська Арабія, Ірак, Сенегал, Габон, Камерун, Тунізія і Нігер, закликали безспішно Іран відпустити закладників, пропонуючи Іранові цю конференцію в ролі посередника, але врешті мусіли погодитися тільки на тому, щоб „Ісламська республіка Ірану і ЗСА полагодили невирішені досі проблеми між ними мирними засобами“.

В ЗСА здогадуються, що міністр закордонних справ Ірану і його делегація, як „другорядні“ урядовці, не мають безпосереднього доступу до Аятолли Хомейні, так що ні їх слово, ані бажання ісламської конференції і так не буде вирішальним в Теграні; проте, — на думку господарів конференції, пакистанців, — вони (іранці) повернуться додому з гострим посланням, що „Іслам не оправдує їхніх дій“.

На Конференції більшість країн висловилося за бойкот Олімпіади в Москві цього літа — це були двадцять п'ять країн, — і лише одинадцять, переважно з Африки, висловили застереження щодо резолюції бойкоту.

АФГАНІСТАН Є ПОНЕВОЛЕНОЮ НАЦІЄЮ, — ЗАЯВЛЯЄ КРАЙОВИЙ КОМІТЕТ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Вашінгтон. — Крайовий Комітет Поневолених Націй, що його очолює проф. д-р Лев Добрянський, заявив публічно минулого тижня, що Афганістан можна долучити до довгої листи поневолених народів. Ця листа, що її компілює Комітет і подає до публічного відома кожного року під час відзначення Тижня Поневолених Націй у липні, включає 31 країну, які впали жертвою комуністичної агресії.

„Взявши до уваги всі стратегічні фактори, — заявив проф. Добрянський, — стає ясно, що советський російський імперіалістичний колоніалізм добився ще однієї перемоги, при чому Афганістан приєднався до довгої листи поневолених націй, початок якої сягає до 1920 року“.

Проф. Добрянський пригадав, що ним очолюваний

Комітет вже від кількох років передбачав можливість інвазії ССР на Афганістан та остерігав ЗСА і західний світ перед загрозой Москви на Близькому Сході. Він вважає, що Советський Союз закінчить цю ескападу „потомучинською показухою“, а саме, відтягненням своїх військ з Афганістану, раніше закріпивши повне опанування цієї країни.

У дальшому проф. Добрянський стверджує, що фрагментація Ірану кладе цю країну в категорію „тих, що на черзі“. Він вважає, що листа поневолених націй буде зростати так довго, як довго ЗСА не змінить своєї настанови у закордонній політиці, визнавши, що поневолені народи є їхнім найкращим союзником у поборюванні комуністично-московського експансіонізму.

САХАРОВ ВОЛІЄ ВІДКРИТИЙ СУД, ЗАМІСТЬ „ПОЗОЛОЧЕНОЇ КЛІТКИ“

Москва. — Продовжуючи обширно інформувати про долю затриманого в місті Горький академіка Сахарова, кореспондент газети „Нью Йорк Таймс“ Крейг Вітні пише у числі з 29-го січня ц.р., що Сахаров у написанні і привезенні до Москви його дружиною Еленою Боннер заявив виразно і недвозначно заявив своє бажання стати радше перед відкритим судом, як сидіти у „позолоченій клітці“, тобто на вигнанні в Горькому, без права контактів із закордонними журналістами чи широким листуванням, що фактично представляє собою домашній арешт.

У заяві Сахарова між іншим говориться: „Я є приготований стати перед відкритим судом, не потребує позолоченої клітки, а радше потребує права виконувати мої громадські обов'язки згідно з моєю совістю і переконаннями“.

Ця заява Сахарова у писаній формі може бути його останнім публічним закликом, — заявила дружина Сахарова, кажучи: „Я боюся, що в майбутньому вже не зможу привезти більше закликів — мені не дозволять“. Советські чинники в Горькому, — місто, положене над рікою Волгою 250 миль від Москви з населенням 1,3 мільйонів, яке являється забороненою зоною

для західних і багатьох советських відвідувачів з огляду на концентрацію в ньому військової індустрії й інших військових інсталцій, — дуже обмежили свободу руху для А. Сахарова і фактично перервали його кореспонденційний і телефонний зв'язок із зовнішнім світом. Він змушений жити тепер в ілюзійній ізоляції і тільки члени родини і особи з окремим дозволом поліції мають право відвідувати помешкання Сахарова, у якому КГБ ще додатково примістив „служницю“, яка зайняла найменшу кімнату в 4-кімнатному помешканні і пропонує свої „послуги“ для „нових господарів“.

Д-р Андрей Сахаров, як відомо, допоміг Советському Союзові збудувати водневу бомбу і за це та за інші заслуги перед „батьківщиною“ здобув численні відзначення та став „героєм соціалістичної праці“. Всі ці почесті відібрано Сахарову декретом Президії Верховної Ради ССР, підписаною Леонідом І. Брежневим, з хвилиною вивезення його з Москви до Горького. Сахаров здобув також в 1975 р. Нобелівську нагороду миру за його послідовну оборону прав людини не тільки в ССР, але також в усьому світі.

(Закінчення на стор. 3)

Советські письменники і мистці внесли протест в справі А. Сахарова

Москва. — У вівторок, 29-го січня ц.р., 19 письменників і мистців, включно з кількома, що досі не були відомими, як дисиденти, підписали протест проти вигнання з Москви до міста Горького відомого фізика і оборонця прав людини Андрея Д. Сахарова, характеризуючи цей вчинок, як ознаку повороту до сталінізму. „Обвинувачувати Андрея Дмитровича Сахарова в „підірвній діяльності“ — це блюзнірська брехня. Ім'я Андрея Сахарова стало синонімом шляхетності духа, глибокої гуманізму“, — заявила згадана група у протесті, текст якого передали теж закордонним кореспондентам.

Першим поміж підписувачами протесту був 47-річний письменник Василій Аксьонов, який ще кілька місяців тому стався змінити советську систему, „зсередини“, але сьогодні він відкрито включився у ряди дисидентів. Іншими, які підписали цей протест, а належать до офіційно визнаних

советською владою, були Борис Біргер, маляр, відомий з портретування осіб із советської інтелектуальної еліти і Лідія Чуковська, дочка Корнея Чуковського, дитячого письменника.

Поміж підписаними дисидентами були: „Георгій Владіміров Лев Копелєв, як теж дружина Копелєва, Раїса Орлова, яка ще даліше є членом спілки Письменників ССР“.

У протесті цієї групи також висловлено велике обурення вчинком советської влади, беручи до уваги ще й цей факт, що Андрей Сахаров — це перший росіянин, який одержав Нобелівську нагороду миру, особа, яка — за словами протестуючих, — в очах сотень мільйонів людей — „піднесла і закріпила престиж нашої батьківщини, нашу честь і нашу повагу“. Протест обох Сахарова закінчується словами: „Схаменіться. Якщо сьогодні переслідують Андрея Сахарова, завтра на черзі наш увесь народ“.

Диктатор — і що після цього?

Диктаторів далеко легше правити, як президентів демократичної країни, навіть такому, де — як в Америці — уряд президента сполучений з урядом прем'єра, має право вибирати собі членів уряду, призначає членів Найвищого Суду і є найвищим командувачем всіх збройних сил. Бо диктатор не потребує рахуватися з думкою міністрів, з парламентом, з пресою, громадською думкою і такими організаціями, як робітничі спілки. Але диктатор має не тільки відштовхувати свою владу і дбати за всі справи внутрішньої та зовнішньої політики, але й журитися, що буде після його смерті. Бо так учить нас історія, що після смерті диктатора починається боротьба за його наслідство — слухняні виконавці його волі, що корилися його авторитетові, скажуть один одному до очей, коли його не стало. І коли диктатор має почуття відповідальності та має формат державного мужа, то мусить заздалегідь подбати, щоб із його смертю не постанала в країні пуста, яку можуть заповнити вороги країни і її народу.

На наших очах два диктатори на схилку свого життя: 79-літній іранський релігійний фанатик Аятолла Хомейні, фактичний диктатор Ірану, який дістав уже в шпиталі другу «легку серцеву атаку», і 87-літній диктатор Югославії Йосиф Тіто, за родинним прізвищем Броз. Прізвище Тіто носить від часу своєї участі в протинімецькому партизанському русі. Вже тоді був фанатичним комуністом і після приходу до влади в 1946 році, наказав розстріляти лідера сербських націоналістів — Драго Михайловича, дармащо разом із ним воював проти нацистських окупантів. Але, ставши диктаторським президентом — виявився людиною високого формату. Хоч Тіто хорват з походження, то не гірший сербський патріот за колишнього реакційного прем'єра в королівській Сербії Пасича, старався завжди зберегти першості сербів у відношенні до інших народів Югославії (хорватів, македонців, словінців, чорногорців, албанців), проте признав автономію шостих «республік» за національними і географічними принципами та двома «провінціями», і, бувало, картатажко надто ажурний сербський націоналізм. Користувався спершу всебічною підтримкою від Советського Союзу, але — подібно, як румунський Чаушеску, відмовився підпорядкувати економіку Югославії п'ятиріччям СРСР і його відносини з Москвою були раз кращими то знову гіршими. У 1968 виразно натарував советську — формальночленську держав Варшавського пакту під проводом Москви із советським головним командувачем — інвазією до Чехо-Словаччини. Не визнавав таку звану «доктрину Брежнєва», придуманої на виправдання окупації Чехо-Словаччини: мовляв Советський Союз «має право» активно боронити загрозений в будь-якій «соціалістичній» країні соціалістичний режим. Тоді теж, у 1968 році, поставив у стан боевої готовності югославську армію і заявив, що буде збройно протиставитися кожній агресії ззовні — практично советській.

Югославія не має безпосередніх кордонів з Советським Союзом. І ця географічна обставина рішила в найбільшій мірі, що в Югославії встиг зберегтися «тітоїзм» — своєрідна форма незалежності від Москви комуністичної держави. До речі: коли дехто з українців покликється на тітоїзм і твердить, «хай би й Україна була комуністичною, коби тільки від Москвинців незалежною» — то забуваємо, що — абстрагуючи від ідеології, — ця концепція шкільно неральна — бож Україна має довжелезний цілий північний кордон з Московщиною. Але й відмежування Югославії від Советського Союзу Мадяриноюю і Румунією ще не гарантує Югославії державної суверенності — у випадку смерті Тіта. Бо ось, коли він в минулому місяці захворів на запалення жил у лівій нозі і виринула можливість, що ця недуга спричинить комплікації, які закінчаться смертю (сипчирокви чи гангрена в нозі) — то зараз же всю пресу у широкому світі оббігла вістка, що СРСР переуває війська до південної Мадярищини, щоб відтіля вмаршувати до Югославії — власне у виконання «доктрини Брежнєва», так само, як це сталося у відношенні до Афганістану. Але прийшло заперечення тієї вістки та водночас заява від урядових югославських кіл, що Югославія буде боротися проти кожної чужинської інвазії.

У передбачуваній можливості боротьби за владу після своєї смерті, Тіто визначив колективний провід за ротатійною системою, а саме, що за чергою президентом Югославії буде кожний із президентів шістьох автономних югославських республік. Але колективний провід у практиці рідко коли втримується, рідко коли зберігається гармонійна співпраця між «ротатійними президентами». Тому у демократичному Заході настала журба: що буде після смерті Тіта. Бо Тіто вмів лавірувати між комуністичним СРСР і демократичним Заходом, так само, як умів створити в Югославії господарську систему, яка має дещо з марксистської доктрини державного керівництва у продукції і розподілі дещо з капіталістичної системи — вільної торгівлі, опертій на приватні ініціативи і суперництва. Всі туристи знають, що в Югославії за Тіта більша свобода рухів, як у будь-якій сателітській країні. Не допускаючи повної свободи слова і критики, Тіто в'язав свого колишнього заступника і приятеля-партизана, письменника Мілована Джіласа, але водночас, у ділянці закордонної політики, зберігав строгу неувражненість і став фактично лідером, «третього світу»: на минулорічній конференції того, «третього світу» у Гавані рішуче протиставився Кастрові.

Чи кремлівські володарі зважують на ще одну велику воєнно-політичну авантюру, якою була б інвазія до Югославії, чи дозволять на свободний розвиток тамошніх подій — це журба і великий знак запиту.

Що буде в Ірані після смерті Хомейні — це окрема тема.

Сирія одержить модерну советську зброю

Дамаск, Сирія. — Пресою агентство Ройтерса інформують, що міністер закордонних справ Советського Союзу Андрей Громико, який перебуває там з офіційною візитом, мабуть погодиться на доставку советської модерної зброї для Сирії, щоб таким способом здобути підтримку частини арабського світу для советської політики.

В інформації сказано, що

Громико перевів 5-годинну розмову з президентом Сирії Гассемом аль-Ассадом, завданням якої було зменшити критику арабського світу советської інтервенції в Афганістані. Сирія являється найбільшим відборцем зброї і користується свого рогу привілеями в СРСР. Речник сирійського уряду заявив, що Громико й далі підтримує арабів в боротьбі з Ізраїлем.

Січовик Іван Шарий

СІЧОВИКИ ПІД КРУТАМИ

(2)

На урочистому похороні двадцяти восьми Крутянців у Києві 19-го березня 1918 року голова Української Центральної Ради проф. Михайло Грушевський казав зібраним киянам не плакати: «...стримайте ж ваші сльози, які котяться. Ці юнаки поклали свої голови за визволення вітчизни і вітчизна збереже про них вдовичу пам'ять на віки вічні». І ми сьогодні, як це вже стало традицією серед українців у вільному світі, вшануємо Героїв Крут у 62-гу річницю їх великої жертви.

Тут друкуємо рідкісний документ часу — статтю Січовика Івана Шарого, учасника Крутянського Бою, з часопису «Народна справа» в Києві з 13-го квітня 1918 року. Це була перша розповідь очевидця відродження в самій події, два і пів місяці після битви, і хоча незакінчена (нам бракує дві сторінки статті), вона має свою вимову. Для збереження повної автентичності редакція не робила в статті жадних змін. Статтю «Січовики під Крутами» вивіз з України д-р Степан Ріпецький, який в тому часі був у Києві. Йому ми завдячуємо цю знахідку.

Редакція

А потяг гуркотів і колихав в отій колісній мрії і далеких-далеких, забутих згадок, колихав, а в душі щось невимовно боліло, щеміло і на шось по-дитячому жалілось...

Куди ідемо? Знов, немов прокинешся, спитаєш сам у себе.

Так, так, ми ідемо спасати Україну від загибелі. В цій тайній тайні природи йде другий процес так само природний, як і сяєво місяця, як і шелест вітру в степу... Ми ідемо боротися з гнобителями нашого народу...

І тут пригадався мені вірш, який я прочитав братові в день од'їзду, коли він мене спитав, чого я їду і чи, взагалі, слід їхати.

Дай руку, мій вітре крилатий,
І вірного друга забудь.
Брати мої б'ються за волю
І в військ до себе зовуть...
— Процайть, чайки легкотні,
Літайте і плачте без сльоз,
— Чайками кричать мої сестри
Над трунами рідних братів.
Процай, моя мати природо,
На віки процай і прости лина свого
без покаяття
Упасти побібно нусти!"

Побібно упасти за рідний край, за нашу замучену довгою неволею Україну, — ось чого ми всі взіялись за мушкеті і рушили в похід.

Така вже історична доля України, що вона, починаючи від славних запорожців, які гострими козацькими шаблями завзято боронили рідний край від напастників, аж до останнього часу в боротьбі добуває право своє на волю і незалежність; така її доля... Але шасть її в тому, думалося мені, що ніколи не переводились на Україні вірні сини-лицарі, які в найтяжчі часи безправ'я та рабства високо держали прапор визволення, не спинаючись навіть перед тим, щоб життя віддати за свою убогу матір — Україну. Ми були часткою тих вірних синів і тому ми поїхали.

Такі думки снувались у мене по дорозі до Бахмачу.

У всіх січовиків був бадьорий настрій, свідомість того, що рішили — робити, і тверда певність у перемогу: оскільки наша спаяність і однодушність давала до цього запоруку.

Тривожно минала ніч. На ранок знов несподівана тривога.

Ніхто одначе тепер не сподівався, що тривога має серйозні підстави, — от, як учора, думали, сполохали, а воно й нічого не було.

Те ж, що поблизу ешелону рвалася уже шрапнель, свідчило про щось неспівне. Отже ждали... прибігав сотенний Січовий сотні і каже, що нічого поки не загрожує, але треба трохи повчитись стріляти.

Січовики, які мали по 40-50 куль стали вимагати собі більше на випадок битви. Сотенний згоджувався, дістав шінку-дві і роздав. Але кулі одпускались штабом дуже щось скупо, і січовики вийшли на стрілянину з дуже убогим запасом. Ніхто не вірив в можливість якоїсь серйозної битви. Але стрілянина, спочатку нечаста, перейшла в справжнє наступлення ворога.

Січовики зайняли позицію з лівого крила, інші козаки — з правого і в центрі відкрили пальбу. Артилерію і кулемети теж пушено в ход.

Зав'язалася жарка битва; свистили кулі, шкварчали в повітрі згрозом рвалися гранати і шрапнелі, тріщали кулемети...

Наша артилерія була поставлена на площадках, причеплених до паровозів, і тому не могла влучно бити в ворожу позицію. Але наволочки були добрі і славно справлялись зі своєю роботою.

Який настрій був в час битви? Була все та ж певність в неминучість свого рішення, свідомість своїх обов'язків перед своєю совістю, і ця певність і свідомість була причиною того, що не страшні були ні свист куль ні розриви смертоносних шрапнелів...

В. Богачевський

У КИЄВІ 22-ГО СІЧНЯ 1919 РОКУ

(СПОМІН)

Вже в Нью Йорку при якійсь нагоді корифей українського театру Йосип Гіряк сказав мені, що має певну вістку (здається від сестри Ярослав), що його мали совісти зліквідувати.

Про учителів в Другій Українській гімназії можна сказати, що це був цвіт української культури Києва. Директор Гр. Козленко викладав українську літературу, Микола Костюкович Зеров — латину, при чому сипав жартами і часто давав нам виклади української культури та історії архітектури; проф. Ісиф Гермаїєв викладав історію, яку часом теж викладав академік проф. Олександр Грушевський. Мабуть із-за його особливих короткозорості він уживав нараз дві пари окулярів. Математики, як вище згадував, вчив проф. Григорій Г. Холодний, а вчив добре, бо як ввернувся до Львова і мусів здавати вступний іспит до 7-ої класи математики перейшла дуже добре і легко, хоча проф. Володимир Білінський не був вибагливий. Французької мови навчався проф. Марія Іванівна Прохорова, здається, дочка славного українського драматурга Карпенка Карого.

Як я вже згадав, до 2-ої гімназії я вступив весною 1918 року і цього ж року, 2 червня, відбулися іспити зрілості першого випуску абітурієнтів тієї гімназії. Знаючи професора історії Д. Дорошенка, можна сказати, що ці іспити мали майже державний характер історичного значення. Під час іспити зрілості були присутні міністер освіти М. Василенко, болгарський амбасадор проф. І. Шишманов й інші достойники. Започаткував іспити своїм словом директор гімназії Гр. Козленко, а проф. М. К. Зеров прочитав прізвища тих учнів, яких Педагогічна Рада признала гідними аттестату на закінчення гімназії. Свідчення особисто роздавав міністер Освіти Василенко.

Після цього відбувся концерт, співав хор гімназії під орудою проф. гімназії О. Приходька, який виконав пісні кол. учителя цієї гімназії Стеценка.

Пам'ятаю також, що в коридорі гімназії висіла велика знімка-табля всіх випускників гімназії з дедикацією Івана Франка. Годиться це додати, що географіч вчив професор світової слави Степан Рудницький.

День 22-го січня 1919 року був морозний, сніг скрипів під ногами. Біля 9-ої год. ранку збиралася уже велика кількість народу на Софійській площі. Навпроти собору Св. Софії була збудована широка трибуна, на якій усталилися по обох боках делегації Західної

України і члени Директорії. Галицьку Дивізію очолював д-р Л. Цегельський, а Директорію її голова відомий драматург і політичний діяч Володимир Винниченко.

Само проголошення Соборності відбулося у формі відчитання відповідних грамот, які, від Західної України, відчитав д-р Цегельський, а від Директорії Володимир Винниченко. Акт відчитання тих грамот передавано через гучномовні, устелені в різних місцях Софійської площі.

Та заки ці грамоти відчитано, зі Святої Софії вийшла процесія на чолі з архієпископом і багатьма священниками, які відслужили Мольбен за успішне здійснення ухваленого Акту Соборності.

По мольбені архієрей підходив з хрестом до кожного учасника обох делегацій, давав цілувати хреста, а знайомі члени делегацій ще й обіймали.

Коли церковні відправи скінчилися і довершено Акт Соборності, серед багатьох делегаций, давав цілувати хреста, а знайомі члени делегацій ще й обіймали.

Публіка оплескувала українське військо, вигукуючи слава, слава — лунали з усіх усюдів. Коли ж піхотинці скінчили свій марш, надлетіла козацька кіннота в справжніх козацьких одностроях із піснями «Засвітали козаченьки». Народ сколихнувся, наче морські хвилі, гомонили і безконечні оклики слава, а козаки галопом перелетіли на конях за квітчастими синьо-жовтими й малиновими стрічками. Ентузіазм був такий великий, що тільки з трудом військовим частинам, які втримували порядок, можна було його вдержати.

Коли козацька кіннота перелетіла, показались галицькі Стрілецькі полки, на чолі з полковниками Євгеном Коновальцем і Андрієм Мельником.

Це військо було якесь інше від попередніх; стрілець, в довгих до стіп шинелях, йшли рівно, твердо і мужньо. Перед трибуною старшини віддавали військовий салют Делегациям, а серед публіки відчувалася велика повага до цього війська.

Корпус Січових Стрілець — біля двох тисяч воєвків, перейшов без поспіху, а за повагою, а за ним загрукотіла важка зброя: важкі кулемети, поліві гавці, важка артилерія із скриньками з амуніцією. А за ними

Лука Луца

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Улас Самчук. СЛІДМИ ПІОНЕРІВ. Епос про Українську Америку. Видання «Свобода». Джерзі Смі-Нью Йорк, 1979, ст. 268.

Автор пише, що ця книжка оповідає про «тих наших земляків, що першими ступили на землю Зеданих Стівів Америки і першими розпочали організацію нашого тут життя, а передусім Українського Народного Союзу».

— а ми назвемо цю цікаву, немов любовну повість, написану книжку Уласа Самчука — історією американських українців, бо автор пише і про те, як народжувалися й два інші наші Союзи — Братський і «Провидіння».

Добре сталося, що нашу історію писав наш найбільший прозаїк у вільному світі, бо він дав нам не сухий науковий твір про нас, тільки белетристичний, як він пише, «епос», який читатися як літературний твір. Ось як автор пише про видатного діяча УНСоюзу — Дмитра Капітулу:

«Хлопець п'ятнадцяти років, селянського походження, з освітою народної школи, знаючи, крім своєї трохи польської мови, лускається в дорогу через цілу Європу до Бремену і кораблем перепливає океан», прибуває до Нью Йорку, а пізніше до Авеніру в Пенсильванію.

В кінці сім розділів, але найдовше автор оповідає про «Долину Антрациту», де починалося українське життя в Америці, де працював перший український священник о. Іван Волянський, і де збудовано першу нашу церкву. Не хочеться вірити в те, як труднощі мали наші люди навіть при організації церковної Богослужби.

Польський римокатолицький священник заявляв нашим людям, що «не дозволя» на те, щоб наш одружений священник відправляв Службу Божу, а римокатолицький архієпископ у Філадельфії Петрик Рач не тільки, що не хотів прийняти одруженого о. Волянського, але ще й «наказав своїм підлеглим йому священникам у Шенандоа — польському, литовському й ірландському — викласти з амвону його». Ми згадуємо про це, щоб підкреслити, як важко жилося нашим

важкі панцерні авта. Ця важка зброя викликала подив.

Для мене — це був найбільший момент мого життя; відтоді з Києвом я з'єднався так сильно, що дотепер почуваю себе більше киянином ніж галичанином.

Незабаром Київ святкуватиме 1,500-річчя свого існування, і варта було б, щоб про цей ювілей пам'ятали уроженці Києва та їхні нащадки.

Дякую

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

людям у цій вільній країні, і щоб зазначити те, що навіть високі католицькі духовні особи не знали історії своєї Церкви...

Улас Самчук «намагається відтворити життя минулого, бо історія тікає з-під ніг, і все, що робилося підліттям тому, тепер сіра давність, яка пройшла кризь вогонь двох світових воєн і планетарних змін усіх вимірів».

Треба з радістю ствердити, що авторів вдалося майже в белетристичній формі відтворити те, як наші піонери в Америці розбудували і створили Американську Україну в такому виді, як вона виглядає тепер, маючи не тільки Український Народний Союз, але і Братський Союз та «Провидіння» — ці два останні відколюлися від першого, і тому автор про них згадує.

Ми довідуємося про визначніших українців в Америці в усіх Союзах, про редакторів союзових органів, про важливіші події в нашому житті, про наші наукові організації: Наукове Товариство ім. Шевченка і Українську Вільну Академію Наук.

Важко дати хоча б короткий зміст цієї густозмістовної книжки про «епос Української Америки», останній розділ якої присвячений Першому Світовому Конгресові Вільних Українців, що відбувся в листопаді 1967-го року в Нью Йорку. Автор кінчає свою працю такими словами:

«На цьому нашу розповідь про те, що було, можна кінчати. Слідами тих піонерів, що його зумовили, проведено, діалог з ними вичерпано; століття їх минулого за нами, ми його знаємо, перед нами загалом, вагітне гострими конфліктами питання того, що буде. Вимагається особливої чуйності. Україна, Америка, Схід і Захід. Тасмичне, підземне наростання нових зударень, швидка перебудова сцени, зміна декорацій... І незмінні, як незмінний світ, вимоги і потреби нашого Я з його волею діяти, змагається, бути в майбутньому...»

Ці слова писав Самчук п'ять років тому, але вони виглядають ще більше актуальні, як тоді, бо тепер ясніше видно «наростання нових зударень». Улас питається тоді, «яка майбутність наших виходців, розсипаних по земній кулі», і відповідає, що «пройдене ними минуле настроєно до оптимізму», бо їх «ідеали в течії самого життя, їх діяння на добрій дорозі».

У книжці світлина автора цієї книжки, фото погруддя о. Григорія Грушки у виконанні Михайла Черешньовського та п'ять світлин. Наприкінці (ст. 265-268) «Слово про автора» пера Л. Луцера, який коротко інформує про Уласа Самчука.

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Лука Луца

Юл. Мовчан

З ПОДОРОЖНИХ НОТАТОК

(4)

ЩО Я БАЧИВ У АВСТРАЛІЇ

Українці Австралії — приклад іншим

Але якщо аборигени мають або можуть мати деякі підстави нарікати на Австралію, то цього ніяк не можна сказати про українців. Наведемо тільки такі два факти. В той час, коли лише 32 роки тому Австралія на своїй землі не мала зареєстрованого жадного українця, уже 1966 року, за словами тодішнього прем'єр-міністра Г. Гольта тут було 35,000 українців (див. «Українці Австралії», 1966). І також, коли 30 років тому в Австралії не існувало ніякої української організації, церкви, школи, об'єднання, товариства; сьогодні їх нараховується понад 109 (з них, правда, 43 є церковно-релігійного характеру). Хіба вже тільки ці два факти не говорять про все?

Коли в Канаді першим українцем-емігрантом був селянин Василь Сліняк, а в ЗСА — священник Агапій Гончаренко, то в Австралії, як першого українського поселенця, з'явився ветеринарний лікар Степан Барчницький. Народжений 1879 року в Золочеві, д-р Барчницький якимсь чином у 1912 році опиняється в Австралії, хоча незабаром знову повертається на рідні землі, аби взяти активну участь у національно-визвольних змаганнях. Але 1936 року він ще раз повертається до Австралії, працюючи переважно в Сідні. З прибуттям нової еміграції, д-р Барчницький

Концерт у пам'ять Станіслава Людкевича в Ньюарку — Ірвінгтоні.

Прегарна осіння неділя, 25-го листопада м.р., була одним з найкращих днів для культурної публіки Ньюарку і околиць. Концерт у пам'ять Станіслава Людкевича, влаштований Президією Українського Музичного Інституту в залі УНДО, обернувся в спонтанні святкування 100-літнього Ювілея Композитора.

Треба було бути між виконавцями, організаторами імпреси і численною публікою, щоб пережити цей вечір, інкальш від всіх концертів і академій.

Елегантна зала, а на сцені прибрані квітами портрет Ст. Людкевича, на столі знімка композитора різного віку, включно зі знімками величавих похоронів, а на другому виданні Кавказу з 1961 і 1978 років, рукопис Заповіту і оригінальний підпис 100-літнього композитора надавали святою настрою. Відкритий концертний Стайвейл наче чекав на музику Людкевича, а в руках слухачів пишалася програма, що її по-мистецьки виконала п-ні Галія Клім.

Відкривала концерт Таїса Богданська, вітанням гостей від Президії УМІ та заявляючи, що УМІ лучиться сьогодні з тим українським Львовом, що квітами встелював дорожку композитора, коли ж він шов святкувати свій 100-літній ювілей. Вона згадала про свою зустріч з композитором в липні 1966 року у Львові, та його живе зацікавлення розвитком УМІ в Америці. Описала попросила п-ні Марти Яцушко, члена хору „Думка“ в Нью-Йорку, яка мала велике щастя побачити і поговорити зі столітнім композитором в серпні минулого року, тільки на три тижні перед смертю композитора.

Пані Марта Яцушко в живий, цікавий спосіб розказала про ті небуденні хвилини, які пережила в домі композитора, якому розказувала, що хор „Думка“ підготував його „Кавказ“. Старенький композитор радів, розпитував чи українці мають свою оркестру, та чи підготували цілий твір чи тільки першу частину.

Другим свідком останньої події у Львові була п-ні Клявда Кордуба, яка розказала про величаві похорони композитора. Домовина лежала в залі Львівської філармонії, хори і оркестра виконували його твори, а львовяни парами підходили до гробу.

У другій частині концерту чарівна мистецька обдарувала зацікавлену публіку творами, з яких найбільше вперше виконувалася в Ньюарку. Скрипаль Рафаїл Венке, при дискретному акомпанюванні Дарії Каранович виконав віртуозну „Чарашку“ спонтанно, живо, з притаманною йому легкістю і елегантністю.

Сопрано Марта Кокольська-Мусійчук при чутливому акомпанюванні Галії Клім відспівала три пісні, а саме: „Черемоше, брате мій“, „Тайна“ та „Спи, дитинко моя“, настроєво, з гарною динамікою і цікавою інтерпретацією.

Елегію, цикл варіацій для фортепіано, на тему пісні „Там, де Чорногора“ виконала піаністка Дарія Гордінська-Каранович. Твір написаний 1915 року, коли композитор перебував в полоні в Середній Азії, поведений тугу за рідними Карпатами. Там тужить

Іван Гнатюк

На честь столітнього Ювілею композитора Станіслава Людкевича

Сто літ, — сто свіч горять на свічках. Лиш зеніт міг ці свічі запалити. В їх світлі чуємо ми музику таку. Що хочеться й плакати й жити.

Століття — мить у творчому житті. Мистець часу не чує над собою. Усе життя в дитинній простоті Він живить душу радістю й журбою.

Не видно, як думи на чолі Нахвилюваному й осяяному зроду. Сто літ лягло орбітами землі Навколо пісні і судби народу.

Які йому епохи на віку Не підкладали камені під ноги. А Він ішов у музику таку. Що її смерть йому вступалася в дорогу.

Та ця дорога довга і важка: Не легко їти й не збитися ні разу. Він чув сназу Шевченка і Франка Могутній патос „Наймита“ й „Кавказ“.

І шлях його пісенний, як мотик записаний не нотами, а кров'ю. Він людський дух кайтатами буди 3 тижнього сну, бездмух і безм'я.

Його сторіччя повне відкриття. Що в титанічній творчості відлито. Він засвітив сто свіч свого життя. І вже до віку їх не погасити.

КУРАТОРІЯ ФОНДУ
ДЛЯ ВИДАННЯ ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ
БОГДАНА КРАВЦЕВА
ПРИЙМАЄ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВІ
на видання ТРЬОХ ТОМІВ поетичної і літературної спадщини

БОГДАНА КРАВЦЕВА
ПЕРШОГО ТОМ — повна збірка поетичної творчості — вже
появилася.
ДРУГОГО ТОМ — наукові і літературознавчі праці — буде
готовий наприкінці квітня, 1980 року.
ТРЕТІЙ ТОМ — вже зредагований і буде виданий до друку
у 1980 році.

Ціна у передплаті — \$35.00
За всі ТРИ ТОМИ — \$105.00

За поодинокі ТОМИ:
I ТОМ (поетія) — \$35.00
II ТОМ (Наукові і літературознавчі праці) — \$12.00
III ТОМ — \$12.00

ЗАМОВЛЕННЯ
Замовляю: _____ \$35.00
Всі три ТОМИ _____ \$105.00
ПЕРШОГО ТОМ _____ \$35.00
ДРУГОГО ТОМ _____ \$12.00
ТРЕТІЙ ТОМ _____ \$12.00

МОЯ ПОЖЕРТВА НА ВИДАННЯ ТВОРІВ — \$ _____
Залучую чеком суму \$ _____
Ім'я і прізвище _____
Адреса _____

Чек виставляти на: B. KRAWCIV PUBLISHING FUND
Замовлення, передплату і пожертви вислати
B. KRAWCIV PUBLISHING FUND
c/o Ulan M. Diachuk
Ukrainian Nat'l. Ass'n. Inc.
30 N. Montgomery Street, 3rd & 4th floor
Jersey City, N.J. 07302

Складати гроші — чи позичати НАЙКОРИСНІШЕ
у ФЕДЕРАЛЬНІЙ КРЕДИТОВІЙ
КООПЕРАТИВІ
„САМОПОМІЧ“
в Нью-Йорку

7% — дивіденди від уділів (ощадностей)
з чвертьрічним нарахуванням.
Крім того:
Життєве забезпечення відповідно до суми ошадностей — аж до висоти \$2,000.00 НА ОДНОГО ЧЛЕНА.
10.4% — дивіденди від уділів-сертифікатів — зложених на 30 місяців з чвертьрічним нарахуванням.
Федеральне забезпечення уділів та уділів-сертифікатів — аж до висоти \$40,000.00 НА ОДНОГО ЧЛЕНА.
Пряма виплата пенсії Соціального Забезпечення на уділі членів.
Індивідуальний Пенсійний Фонд (IRA) на 8% річно.
Вплати на Різдвяний Клуб — по \$2.00, \$5.00 і \$10.00 тижнево.
Доручення виплати (Share Draft)
Грошові перекази та подорожні чеки
Позички — особисті та гіпотечні (мортгеджі)
АДРЕСА:
SELF RELIANCE (N.Y.)
Federal Credit Union
108 Second Avenue • New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

Увага! БЕРЕЖАНИ! Увага!
Оцим повідомляємо колишніх вч. о. Катехитів, Професорів, Абсолютів, Гімназистів і Громадян Бережан та Бережанщини, що
З'їзд БЕРЕЖАНСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
з нагоди 175-ліття існування
відбудеться
17-го і 18-го травня 1980 року
на СОЮЗІВЦІ, Кергонксон, Н. Й.
• Просимо пасажира, негайно зголошувати свої адреси, щоб кожному вчасно можна було вислати ЗАПРОШЕННЯ, з точними інформаціями відносно коштів перебування та перебігу програми.
• Майстром церемонії під час Бенкету буде п-ні ІРЕНА ЛАВРІВСЬКА з Бофалло, Н. Й.
• Під час бенкету приграватиме оркестра „ЧЕРВОНА КАЛІНА“ з Флашинг, Н. Й.
ЗА КОМІТЕТ:
МИКОЛА ЕЙНА ЯРОСЛАВ ГОРОДЕЦЬКИЙ
Адреси слати, просимо до:
М. ЕЙНА, 229 Cranbrook Dr., Rochester, N.Y. 14622
(716) 544-1549

У СТОЛИЦІ...

(Закінчення зі стор. 1)

Сенатор Дж. Бруно

Колишній сен. Е. Мейсон

Ассемблімен М. Гоблак

Ассемблімен Моріс Гінчі

адміністратор Союзівки Володимир Квас, який є членом повітової легіслятури, від УККА — п. М. Василюк і п-ні Денисенко, від СУА — п-ні А. Слободян та інші.

Були заступлені всі українські організації Обласної округи. Прибули автобусом діти парохіяльної школи в Коговзі з дир. В. Терлецьким, п-ні Омешинською і Д. Гришківською.

Пані Доля Кушнір разом із союзницями з Ватервлі, Коговзі та Трою та членками ОЖ ОЧСУ з Амстердаму, після закінчення першої частини Українського Дня, зорганізувала прийняття для американських і українських гостей у бюрі сенатора Бруна.

Після прийняття в год. 2:30 в Сенаті почалася сесія. Молитву в наміренні українського народу провів о. Т. Гуманицький, сенатор Бруно виголосив промову, прочитав прокламацію нью-йоркського губернатора

Гю Кері та резолюцію з нагоди Дня Української Самостійності, що її прийнято одностайно. Численна українська делегація на балюконі була свідком цієї події.

День Української Самостійності 22-го січня 1980 р. в Області пройшов з повним успіхом.

САХАРОВ ВОЛІЄ...

(Закінчення зі стор. 1-01)

Всі ці обмеження, стосовні проти академіка Сахарова, нібито не відносяться до його дружини Єлени Боннер-Сахарової, але за нею також слідують агенти КГБ і по цивільному зодягнені поліціянти. Поки що його ще не позбавили членства в Академії Наук СССР, бо це вимагає окремої процедури і тайного голосування, — процедури, яку, мабуть, побоюються переводити партійні наглядачі Академії. Поки що проти Сахарова ведеться тільки очорнююча кампанія і Президія Академії закинула йому „знеславлену титулу советського вченого“.

Кореспондент Крейг Вітні каже, що Єлена Боннер не мала труднощів відносно поїздки до Москви і повороту до Горького.

„Советські чинники стараються заспокоїти хвилю протестів на Заході, пов'язану з моїм примусовим виїздом з Москви, — каже Сахаров, — і обіцяють, що я зможу продовжувати свою наукову роботу і що вони не судитимуть мене, але я є пригтований стати перед відкритим судом“.

Дружина Сахарова, виїжджаючи з Москви заявила, що ще від часів Сталіна нікого не вислали на примусове заслання без судового вироку і навіть в'язні

Біжучі справи...

(Закінчення зі стор. 1)

родині Караванських. Український Народний Союз поклав половину коштів подорожі і Екзекутивний Комітет ЗУАДК-у висловив за це подяку УНСОЗОВІ.

Директор канцелярії п. М. Баранський та референт Суспільної Служби ЗУАДК-у д-р В. Чума останньо були зайняті влаштуванням прибулої із Відня до ЗСА емігрантки Кравської та її 11-літнього сина. Мешкання піднялося, сина влаштовано у школі. На черзі є допомога у влаштуванні на праці.

До 14-го січня ц.р. Коляда на цілі ЗУАДК-у принесла біля 5,000 дол. і далі далі напливають. Рівнож сума грошей зі збірки на Фонд допомоги переселюванню і ув'язненню українцям вносить понад 5,000 дол. і можна сподіватися, що в післясвятковий сезоні поважно збільшиться. Під час дискусії багато часу присвячено започаткованому щойно в грудні минулого року. Фондо-ві Правної Оборони укра-

їнців. Як відомо, в останньому часі прибрала на силі кампанія наклепів на українських (та інші національностей) емігрантів з обвинуваченням їх у співпраці з німецькою владою в часі II світової війни. Часто жертвою наклепів падають найбільш невинні люди. В дискусії в справі цього фонду взяли участь усі присутні. Допомога в правій допомозі безпідставно обвинуваченням українцям є колюча. Поки що сума цього фонду незначна і не перевищує кількох сотень, але початок уже зроблений.

Скарбник ЗУАДК-у д-р Б. Гнатюк інформував про те, що в короткому часі буде зроблене річне замкнення фінансового літоводства.

Під кінець наради поручено декілька справ, як: конференцію центральних допомогівих установ, відвідини Президії ЗУАДК-у у Метрополіта Мірослава Любачівського та справу винагороди для референта.

В Австралії...

(Закінчення зі стор. 1)

мовами привітав студентів, лекторів і гостей голова

Стейтсмен Представництва ФУСА на Вікторію, п. О. Василько. Він побажав студентам багато успіхів та висловив надію, що такі курси стануть невід'ємною частиною українського життя в Австралії. Відтак він представив викладачів курсу: д-р Анну Власенко-Бойцун, що приїхала зі ЗСА проф. С. Марвана, голову славистичного департаменту Сиднейського університету і д-ра В.П.Чекалюка, колишнього викладача Сиднейського Технічного коледжу та курсів російської мови при Мекворському університеті.

Курси українознавства в Австралії відбуваються під протекторатом Українського Вільного Університету, який признає студентам кредити здобуті на Літніх Курсах в Австралії.

Ініціатором тих курсів був проф. Яр. Рудницький, представник КВУ на Австралію, при допомозі якого основано Фондацію Українських Студій в Австралії, що зібрала вже понад 200,000 доларів на оснування Катедри Українознавства в Ав-

стралії, і якої офіційне відкриття має відбутись у 1981 році.

Перший Літній Курс Українознавства відбувся в 1978 році в Сиднейському університеті з участю двох професорів — Я. Рудницького і М. Степаненка й місцевим викладачами — Володимиром П. Чекалюком й Ольгою Качан, а другий в 1979 році в Аделаїді з проф. Я. Рудницьким і А. Власенко-Бойцун та д-ром В. Чекалюком.

Цьогорічним координатором курсів став д-р В. Чекалюк, який рівночасно викладає українську граматику в середньошкільній практиці для вчителів українського шкільництва. Проф. С. Марван веде курс української лінгвістики в англійській мові, подаючи приклади і пояснення в українській мові, а проф. А. Бойцун читає курс „Українська література 60-их і 70-их років XX ст. в Україні та розсіяні“.

Курси вітаються великою популярністю, бо на першу сесію прибуло багато гостей, батьків і знайомих студентів та прихильників ФУСА.

Замість квітів на могилу

бл. п. д-ра Ростислава Василюшина
складаю 50.00 доларів
на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді.
Д-р Тарас і Меніта ГНАТЧУКИ

Замість квітів на могилу

бл. п. д-ра Ростислава Василюшина
складаю 50.00
на Українській Студії в Гарварді.
Інж. Всеволод і Христина ГНАТЧУКИ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого Колеги

бл. п. д-ра Ростислава Василюшина
складаю 50.00 доларів
на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді.
Д-р Микола ГНАТЧУК з дружиною Іриною

Ділимося дуже болючою вісткою, що дня 30-го січня 1980 року, з Волі Всевишнього, відійшов несподівано, у Вічність, на 26-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, СИН, БРАТ і ШВАГЕР

бл. п.

ТЕОДОР ТАРАС СОКІЛ

недзній градуант фармацевтики.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 1-го лютого 1980 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН — в суботу, 2-го лютого 1980 р., о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., в описі на цвинтарі Гейт оф Гевен, Silver Spring, Md

У глибокому смутку:

НАТАЛКА — дружина
МАРІЯ і ОЛЕКСІЙ СОКІЛ — батьки
ОЛЕКСІЙ, МАРІЯ, КАТРУСЯ, ІВАНКА, НАТАЛКА — брат і сестри
ІРЕНА і ХРИСТОН БАСНЯК — тесті
ТАНІА і НЕСТІНА — швагерки
ІГОР БОЙЦУН — швагер
Ближча та дальша Родина в Америці, Україні та Словаччині

30-ліття школи українознавства в Чикаго

На 30-літті Школи Українознавства Степан Чупейда, голова Батьківського Комітету, одержав квіти від двох учениць — своїх вчуток Наді й Люби Галкин. (Дідусь і вунуки с членами 114-го Відділу УНС)

У неділю, 9-го грудня м.р., Школа Українознавства при парафії православного собору св. Володимира в Чикаго відзначила 30-ліття свого існування бенкетом та мистецькою програмою. Після молитви, що її прочитав настоятель парафії о. протопресвітер Федір Білецький, духовний опікун школи, голову ювілейну промову прочитав проф. Мирослав Семчишин, педагог і довголітній голова Матуральної іспитової комісії. Він пригадав підготовчі роки, які дали підставу для створення суботньої школи з повною програмою українознавства, подав коротко історію школи та вигляд на майбутнє.

Ця найбільша суботня школа українознавства при православній парафії у ЗСА має соборницький характер. Учителі й учні є з різних українських парафій та різного віровизнання. За ці роки учили 68 учителів, а матуральних абсолютів, починаючи від 1964, було 170.

З нагоди ювілею школа отримала багато привітів. Між ними прочитано привіти від митрополита Мстислава та архієпископа Константина.

Аспірант Чикагського університету, відділу славістики, Віктор Личик, абсолювент Школи Українознавства в 1973 році, прочитав „Спогад з минулого“, підкреслюючи радісні хвилини з своїх шкільних років.

Святою мистецькою програмою, виконавцями якої були учні та колишні і теперішні учителі, провела Галина й Дмитро Грушецькі, обое учителі. Вони пов'язували виступи програми поважними й гумористичними цитатами.

У мистецькій частині програми виступив вокальний гурток 8-ої й 9-ої клас, у складі: Ніна Верхогляд, Катя Волковець, Таїса Коломисць, Тамара Коломисць, Шура Косогор, Катя Луппо та Ліда Шкребець. Під аккомпанюванням на гітарі учителя Юрія Павлика дівчата проспівали „Мати — синови“ та „Мені ворожка ворожила“. Ірина Соколовська, учениця 10-ої класи, продекламувала вірш „Рідна мова“ Наталі Білоцерківської, учениці в Україні. Брати Ігор та Роман Андрушки, учні 10-ої класи, на скрипці й чельо заграли два класичні уривки Баха й Генделя.

Наталія Бандура, учениця 10-ої класи, прочитала свій вірш, присвячений 30-літтю школи. Надія Савин, учителька співу й музики, на фортепіані виконала „Пастораль“ В. Барвінського. Вокальний ансамбль учителю, а саме: Галина Карасейчук, Галина Грушецька, Дора Пошиваник, Ольга Семчишин, Олена Скиба, Оксана Ференс та Марія Гаврилюк — керівник (фортепіанний аккомпанюмент Марти Стадник), проспівали „Розляглись тумани“. „Коло моїх хат зацвіли блаватні... По садочку ходжу“ та „Недоспівана пісня“.

На цьому святі, крім листових, були й усні привіти від представників українських організацій, установ, ін-

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор Омельян Твардовський

У справі збірника „Шахи в Україні“

Під заголовком „Допоможіть видати збірник „Шахи в Україні“, в щоденнику „Свобода“ 10-го лютого 1978 року з'явився заголовок: „Збірник „Шахи в Україні“ — нарис з історії гри в шахи серед українського народу від Київської Русі до Української ССР — незабаром вийде з друку. Його розділи: передмова співтворця „Празького весни“ (1969 р.), шахового чемпіона Західної Німеччини 1978 року гросмайстра Людєка Пахмана, „Визис та лантис шахової України для слави Росії“, „Шляхи шахів на українську землю“, „Русифікація української шахової термінології“, „Російські патріоти — заслужені дітяч СССР, українські — емігранти“, Ю. Боголюбов „Життя і шахова творчість“, „О. Селєзнів — чемпіон України“, „Шахи серед українських емігрантів у Німеччині“, „Шахи в Північній Америці (ЗСА, Канада, С. Попович, О. Попович, проблеміст Е. Онисчук та ін.)“, „Українські шахісти в Австралії“.

Розділ „Шахи в Українській ССР“ включають характеристики Л. Руденко — чемпіон світу з шахів, гросмаїстерів — Романішина Більяєвського, Михайличина Савона, Кузьмина та ін. Розгляд шахових праць, що вийшли українською мовою.

Очевидно, видати такого обсягу збірник і заплатити друкарські видатки не під силу одній особі, яка живе із заробітку службовця. Тому й редакція просить, щоб надіслали пожертви на видання збірника „Шахи в Україні“, прізвища жертв-додавців будуть поміщені на другій сторінці обкладинки збірника. А в випадку, якщо пожертви надіслали не зможемо, то будь ласка, написати, скільки примірників книги зможемо купити, або звести до розпродажу, зобов'язавшись уже тепер оплатити замовлені примірники. Ціна книги 10 американських доларів. Після виходу з друку, ціна буде значно вища. Пожертви висилати на адресу: J.Semenko, Zentnerstr. 39/11, 8000 München 40.

На видання збірника „Шахи в Україні“ потрібно приблизно 8,500-9,000 німецьких марок. Досі на видання надійшли пожертви (подаємо за порядком одержання): Б. Назарко (Торонто) — 100 ам. дол. і 20 кан. дол., разом 217 нім. марок; І. В. Корнійчук (Мюнхен) — 200 інж. В. Ісав (Аахен) — 100; д-р В. Бачинський (Женева) — 100; ред. Д. Кузін (Трентон) — 50 ам. дол., 90 нім. марок; С. Кітка (Клівленд) — 75 дол., 117 нім. марок; Я. Онисчук (Вестон) — 118; Г. Гукс (Шварценбах ам Вальд) — 50; А. Ребет (Мюнхен) — 150; проф. д-р О. Попович (Нью Йорк) — 200 дол., 364 нім. марок; В. М. Огородник (Регенсбург) — 200; інж. Я. Шевчик (Австралія) — 80; Український Культурно-Товариський Клуб у Сідней — 100 австр. дол., 196 нім. марок. На день 18 жовтня 1979 року надійшло всього 1,984 німецьких марок. (В наслідок коливань обмінного курсу валюти іноді та сама сума доларів у різний час давала різну кількість німецьких марок).

Редакція „Спортивних Вістей“ „Свободи“ даліше закликає любителів тієї „корольської гри“ і симпатиків української спортивної літератури щедро підтримати збірку на видання збірника „Шахи в Україні“, зокрема в цьому Олімпійському році, в якому російські імперіалісти в численних своїх виданнях в різних мовах представляють українських спортсменів як росіян і їхні осяги записують на конто російського спорту.

Згідно з офіційним календарем турнірів Відбыванкової Федерації Америки, 5-го січня ц.р. в м. Олбані, Н. Й., відбувся великий турнір,

у якому взяло участь 16 найкращих відбыванкових дружин Східних ЗСА і Канади. Між канадськими клубами клубами слід відзначити: чоловічий з провінції Нью Бронсвік, Гошелягу з Монреалю, Глен Оакс з Онтаріо і Торонто В.К. На початку гри проходили в 4-ох підгрупах, після яких дружини, що зайняли перші місця, вийшли до півфіналу і остаточно до фіналу. В підгрупі, в якій українську відбыванку репрезентувала дружина УСВТ „Чорноморська Січ“, змагалися: згаданий вже клуб Глен Оакс, Пікіпі В.К. і Боффало В.К. По закінченні гри в цій підгрупі „Ч. Січ“ зайняла перше місце і таким чином закваліфікувалася до півфіналу.

У півфіналі „Січовики“, будучи кращими технічно, не витримали фізичної втоми, якої зазнали в довгій і важкій подорожі автомобілями в сніговій „чорстві“ навістила Нью Джерзі і Південний стейт Нью Йорк, програли з клубом „Косун“ вислідом — 13:15, 12:15.

У зустрічі за 3-тє місце наші відбыванкарі програли в односторонньому вислідом 13:15 з сильним клубом „Шошеляга“ з Монреалю. Враховуючи важкі кліматичні умовини, які мусили подолати наші хлопці в дорозі на цей турнір, перед яким не мали можливостей відпочинку і фізичної підготовки, четверте місце на усіх 16 треба вважати за успіх. Тим більше, що на змагання не зміг прибути один із чоловічих відбыванкарів „Ч. Січ“ А. Голинський. Склад „Ч. Січ“ в цьому турнірі був: Н. Паславський (граючий тренер), М. Паславський, П. Мельник, Р. Гунчак, О. Федаш, Д. Емич, Р. Колінський, М. Ляшук, Я. Ваньо. Кінцевий показник таблиці турніру першої чвірки:

1. „Бака“ Філадельфія
2. Косун, Олбані
3. Гошеляга, Монреаль
4. УСВТ „Ч. Січ“ Ньюарк (от)

Вістки з України. Ковзанарі без... ковзанів

Під заголовком „Про таємниці скрині, уперті факти й Олімпійський спокій“... подав кореспондент київської „Спортивної Газети“ Ю. Шаїнський, в числі 153 з грудня 1979 року, цікаву документальну статтю, у якій викрив факти елементарних браків спортивного інвентаря, цим разом ковзанів, які очевидно спричинюють російська окупаційна влада в Україні, в цьому випадку в столиці України — Києві, що в цьому році рахується олімпійським містом.

Поміщуємо головні факти з цієї статті без жадних коментарів (от). У „Спортивній Газеті“ з дня 11-го жовтня 1979 року в статті „Вузька доріжка Льодового“ є такі рядки: „Приходжу сюди вже не вперше, — каже Таня Змигурська, яка відвідує секцію ДЮСШ (Дитячої Спортової Школи) мистецтв спорту, але ноги втомлюються... Щодня у нових ковзанах і на мене великі. Не помічаю навіть три пари шкарпеток...“ Подібні скарги чуєш від багатьох хлопчиків і дівчаток. Може ясніше внесути доповідь? Надамо слово тренерам: С. Єгоров (київська обласна „Спартак“) — пише: „Нам не вистачає для дітей 50-60 пар ковзанів. Ні, на балансі черевиків є, але 44 - 45 розмірів, які лежать баластом. К. Голєв (київська обласна „Авангард“) каже так: „До школи ми набрали більше учнів 100. Кошти є, але де взяти ковзани малих розмірів? Про це питають і батьки наших вихованців“. Спліло більше як 2 місяці. На жаль, наведені висловлення не втратили актуальності. Гостро бракує в республіці бігових ковзанів, особливо дитячих. Пропонуємо вашій увазі свіжі висловлення: — Просили у всеосяжній раді ДСТ профспілок двісті пар ковзанів малих розмірів, а одержали...10, — відкається завідувач відділом спортивних інвентарів і обладнання ЦР „Аван-

гарду“ М. Столяров. „Ми бігових ковзанів 35-39 розмірів не одержали, каже колега Столярова із республіканської ради „Спартак“ Б. Гуляня пише: „Замовляли по 300 пар у всеосяжних радах ДСТ профспілок і сільських ДСТ, — поवाद тренер ЦР „Колоса“ О. Чинтвинцев. — Отримали ж, смішно сказати, 20 пар черевиків і 50 пар лез ковзанів. Але на цьому „гумор“ не закінчився“. 70 процентів черевиків були від 42 розміру і більші... Уявляєте користь від такої „інсекції“ київської ДЮСШ, в якій кількасот учнів. Ну, а що робити нашим юним львінам, харківчанам, скороходам Івано-Франківським, Шостків? В чому причина такого вкрай незадовільного становища? Виявляється, підприємства, які випускають бігові ковзани, в країні — одиниці. Є завод у Ленінграді, фабрика у Москві, на Україні ж — ні. Ні леза, ні черевиків ніхто не виготовляє. А на дефіцитну продукцію з нетерпінням чекають не тільки в нашій республіці... „Ми черевиків для бігових ковзанів не маємо, бо вони нам не потрібні“, впевнено заявляє О. А. Євтев. У магазинах попити на них немає і області їх не замовляють. Хто ж на Україні займається цим? Взявши для гокеїстів одержимо, це так. Нехай скороходи і чіпляють бігові леза до гокейних черевиків. Різниця майже немає... Тут необхідні пояснення. Уперті факти свідчать, що на Україні понад 25 тисяч ковзанярів, а в гокейних черевиках скороход за хорошої погоди може „доїхати“ лише до 3-го юнацького розряду... Та й взагалі дивно, що між відділами „Спорттоварів“ згоди немає, права рука не знає, що робить ліва. Леза для ковзанів замовляють, а черевиків — ні... Виростає перед любителями швидкісного бігу нашої республіки висока стіна, „пробити“ її ой ой важко. Спортивні товариства забезпечити інвентарем юних не в змозі, а в магазинах „Спорттоварів“ якщо пошастять, „розкопають“ лише леза. Ситуація гостра. Судити самі... Є ентузіазм, з'являється лід, а головним — ковзанів — немає. Стара історія: чоботар без чобіт, ковзаняр без ковзанів... Чого ж можна досягти в ключовому зимовому виді спорту за таких обставин?

Тися на берегах Черемошу

У цьому ж числі „Спортивної Газети“ на першій сторінці Ю. Крайнов у звіті про рейд-перевірку, між іншим, пише: „Тут височіють мальовничі гори і тече веселий Черемош. Це — Вижицький район Чернівецької області, де мешкають тисячі трудявників, що випадають хліб і заготовляють ліс. А як ведеться тут фізкультурно-оздоровча робота?“. Подавши кілька фактів і статистики з деякої роботи в окремих колгоспах, Крайнов, між іншим, написав: „Одна з найважливіших проблем — розширення спортивної бази. На 55 тисяч мешканців району лише 3 наплавних басейни. Як же навчати населення плавати? Лише в 11 школах є спортивні залі, а в 14 з 58 колективів фізкультури — три. Це була розповідь, на жаль, невесела, про один із кращих районів на Буковині. Отже зовсім не випадково Чернівецька область уже давно і твердо забороняла за собою в республіці... місце автостайдера в роботі з комплексом ГПО“, — закінчив писати про свою перевірку Крайнов.

Підгасчани завершують свої завдання

Наприкінці травня 1971 року в Торонто, Канада, поверх 600 земляків-підгасчан, зібраних на Першому Загальному З'їзді, доручили вибраному Головному комітетові Підгасчан видати „книгу биття“ підгасчан — збірник „Підгасчанська Земля“. Усі ті, що працювали або працюють над регіональними збірниками знають, скільки зусиль треба докласти та побороти труднощі, щоб таку книгу видати. Зокрема дошкульно відчувається брак джерельних матеріалів та людей до праці. З досвіду інших знаємо, що опрацювання регіональних збірників триває 10, а то й більше років.

Перемістив цілий ряд важких труднощів, Головний комітет Підгасчан завершує працю над появою обидвох заплянованих книг, а саме: збірника „Підгасчанська Земля“ та фотоальбому „Мандрівка Землями Підгасчанин“.

На початку листопада м.р. відбулося пленарне засідання Головного Комітету Підгасчан, на якому розглянуто цілість заходів щодо появи книг і у висліді видано такий комунікат: Дорогі Земляки! Ми, члени Головного Комітету Підгасчан, зібрани на пленарному засіданні в дні 3-го листопада 1979 року, тобто в десяту річницю існування та творчих дій організованих Підгасчан поза межами України (2-го листопада 1969 р.), розглянувши всебічно стан, в якому знаходиться під часу пору процес появи заплянованих книг: збірника „Підгасчанська Земля“ і фотоальбому „Мандрівка Землями Підгасчанин“, подаємо до відомо всіх підгасчан так:

— На основі наглядних доказів, а саме: цілість видрукованого фотоальбому та більшої частини збірника, а теж само із вичерпних інформаційних тх членів Головного Комітету і редакції, що працюють над ними і мають вгляд на ці-

лість заходів, ми переконані, що поява обидвох книг є питанням примірно короткого часу;

— підтримуючи раніше прийняті постанови, що обидві книги мають бути вручені землякам на черговому З'їзді, з приємністю подаємо до відомо підгасчан у всіх країнах світу, що Другий Загальний З'їзд Підгасчан відбудеться у суботу, дня 24-го травня 1980 року, в Детройті, ЗСА.

— для підготовки і переведення З'їзду створено на цих нарадах три комісії, а саме: Організаційну, Програмово-інформаційну та Номінаційну;

— крім цього комунікату, дату і місце Другого Загального З'їзду Підгасчан канцелярія Головного Комітету своєчасно подасть до відомо українського суспільства та земляків на сторінках української преси. Місяць перед означеною датою будуть вислані на всі відомі адреси підгасчан повідомлення про З'їзд з повними інформаціями про програму, доїзд та все інше, що буде необхідне;

— усіх земляків-підгасчан просимо заплянувати собі заздалегідь участь у цій важливій для нас усіх події. Одночасно просимо про повну моральну та фінансову підтримку Головного комітету, якої тепер дуже потрібно.

Дорогі Земляки! Закликаємо Вас взяти загальну участь у цій З'їзді, щоб він насправді був нашим земляко-родним святом, проведеним гідно та достоїнно!

Увага! тих земляків-підгасчан, що не одержують нашого періодика „Слово Підгасчан“ просимо негайно заподати свої адреси до головної канцелярії на заповнену адресу, щоб ім можна вислати запрошення на З'їзд. Holowny Komitet Pidgejczan 7409 Greenview Detroit, Mich. 48228, USA.

Головний Комітет Підгасчан

Цінний дарунок!

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ — НЕОБХІДНА КНИЖКА ДОМА І В ШКОЛІ

Подбайте, щоб в кожній публічній бібліотеці була повна і списна дитячкова

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ — В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

UKRAINE: A CONCISE ENCYCLOPAEDIA

Том 1-ий \$45.00 — ЦІНА — Том 2-ий \$60.00

Хто замовить ОБА ТОМИ платить \$94.50

Тут відітати і разом з чеком або поштовою переказом (М. О.) вислати на адресу:

To: UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Прошу вислати:

☐ Том 1-ий — \$45.00
☐ Том 2-ий — \$60.00
☐ Оба томи — \$94.50

В долученню пересилаю (чек, М. О.) дол. і прошу вислати на адресу:

Name: _____
No. _____ Street _____
City: _____ State _____ Zip Code _____

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 9-го ЛЮТОГО 1980 р.

НЬО ЙОРК, Н. Й. Річні загальні збори 361 Відд. УНС Т-ва Дністер, о год. 1-й по пол. в УНДомі, 140 Друга Авеню, кім. ч. 25 в Нью Йорку. В програмі: звіти Управ, звіт К. Комісії, дискусія, вибір нової Управи. На зборах будуть роздані почесні грамоти для членів піонерів УНС. Проситься чл. взяти участь в зборах. — Управа.

Увага! Уже появилася друком книжка Увага!

Уласа Самчука

СЛІДАМИ ПІОНЕРІВ

ЕПОС УКРАЇНСЬКОЇ АМЕРИКИ

IN THE FOOTSTEPS OF THE PIONEERS

SAGA OF UKRAINIAN AMERICA

Книжка у твердій зелено-темній полотноній обгорці, з мистецьким написом в оформленні

БОГДАНА ТИТИ

у видавництві УНСОЮЗ „Свобода“

268 сторінок. Ціна \$15.00 в пересилкою.

Замовити можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи річовою чеком або грошовий переказ.

Мешканців стейту Нью Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

„СВОБОДА“ BOOKSTORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ПІЗНЕ

CHOREOGRAPHY

Former Director of the UK Spirit Dance Co. L.A. (Accredited). Will hold dance seminars in your area. Youth-Adult: Beginners-Advanced, Body Conditioning, Style refinement, Choreography, For Info. Write to Gaston Prokopy, c/o G.P. Color, 209 S. Oxford, L.A. CA. 90004. Phone: (213) 386-7901, ext. 15. Sec. I. Kairez.

ПОШУКУЮ БРАТА ЄВГЕНА ВИСОТУ, також званого як ІВАН МАТУРА

Артист-малюк, що перебував в Нью Йорку в Чикаго між 1965 і 1975 роком. Хто міг би подати якунебудь інформацію про нього, прошу написати або зателефонувати на адресу: LYDIA WYSOTA, P.O. Box 956, Tannersville, N.Y. 12485. Tel.: (518) 589-6099

Year! ПОШУКУЮ Year! П-ні СТЕФАНІЮ МАРЧУК, замужню на МИХИЛІ, родом з м. Коломия, Україна. Пошукує: Стефа Стендер. Писати на адресу: JULIA PASZKOWSKI, 123 Meadowood Dr. Lansdale, Pa. 19446

HELP WANTED

CABINET MAKER Permanent work. Overtime & Company benefits. Good conditions. CURCIO INC. 3423 Kennedy Blvd. Jersey City, N.J. 07307

REAL ESTATE

КОЛО СОЮЗІВКИ 50 акрів землі по \$950.00 за акер. 2 хати, 4% акра землі, коло Союзівки. Приступна ціна. Хата, 1% акра землі, \$28,000. Дзвонити 6-9 веч. (212) 639-5589 або (914) 626-4141 на вікенд

WHITE LAKE (BETH-EL)

Кілька хвилин з Монтіселе (Суплан Ковніт), д. близько півногового треку, летишища 17В, ідеальна нагода для поодиноких осіб або товариств, серце готелів і околиці азартних гор. З уваги на непорозуміння спільників змущених продажів зараз все або частини — 20 місяць для паркування рухомих домі. Просторий 3-род. провінційний дім; 5 нових вигідних приміщень; 2-род. дім. Басейн в землі, пліс 80 акрів для поділу. Низька ціна. (212) 575-1492 or write 500 Fifth Ave., New York, N.Y. 10036, Rm. 2400

В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ В ФЛОРІДІ НОВІ 2 родинні домів від \$70,000, або на одну родину \$35,000. Діпанки під хату від \$8,500. мистова вода, „суверс“, дороги, близько Народного Дому і церкви.

SUNNYLAND REALTY 855 N. Park Avenue Apopka, Florida 32703 Stephen Kowalchuk Realtor (305) 886-3060

A. E. SMAL & Co. REAL ESTATE & INSURANCE 1733 Springfield Avenue Maplewood, N.J. 07040 (201) 761-7500

Пріймат всі роди забезпечення, зокрема: на особові і вантажні авта та мотоцикли; від вогню, від відповідальності і бонди; на життя і акцидентів поліс.

Продас і приймає на продаж нерухомості в Мей-пелуїлі, Ірвінгтоні та всіх доколичних місцестях.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED Обслуга ЦІЛАЯ І ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere In New Jersey. Також здійснюємо похоронки на цвинтарі в Бавуді Вруку і перенесення Тіліх Останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESSEX 5-5555

HNIZDOVSKY WOODCUTS, 1944-1975

A Catalogue Raisonné by ABE M. TAMIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY. Price \$75.00 hard bound. Postage and handling one dollar. New Jersey residents add 5% sales tax.

SVOBODA BOOKSTORE 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303